

Tekstitiivistelmä podcastista Tuen tarpeen tunnistaminen ammatillisessa koulutuksessa

Aihetta käsittelevät kolme erityisopetuksen asiantuntijaa: Jukka Kemppi Tampereen ammatillisesta opettajakorkeakoulusta, Eero Talonen Oulun ammatillisesta opettajakorkeakoulusta sekä Emma Mannerkivi Savon ammattiopistosta. Podcast on Euroopan Unionin osarahoittaman INKLU – kohti inklusiivista ammatillista koulutusta -hankkeen tuotantoa.

Opiskelijoiden haasteet

Opiskelijoilla on nykyään hyvin monenlaisia vaikeuksia. Vaikeudet eivät liity vain yhteen asiaan, vaan voivat koskea koko opiskelun kulkua. Moni tarvitsee paljon tukea ja selkeitä ohjeita. Toiminnanohjaus tarkoittaa sitä, että opiskelija tarvitsee apua tehtävien aloittamisessa ja järjestämisessä. Moni ei tiedä, mistä aloittaa tehtävät, jos niitä on paljon kesken.

Opiskelijoiden minäpystyvyys

Monella on heikko usko omaan taitoihinsa. Tämä voi johtua siitä, että aiempi tuki on ollut liian vähäistä. Jos opiskelija epäonnistuu usein, hän voi alkaa ajatella, ettei osaa mitään. Opettajan rohkaisu auttaa opiskelijaa huomaamaan omat vahvuutensa.

Tuen tarpeen tunnistaminen

Tukea voidaan huomata monella tavalla. Poissaolot ovat usein merkki siitä, että jokin on pielessä. Opiskelija voi sanoa ”ei kiinnosta”, vaikka todellinen syy on, että hän ei osaa tai jännittää. Opettajan on tärkeää kysyä syitä rauhassa ja ilman syytelyä.

Oppilaitoksen käytännöt

Oppilaitoksessa kerätään tietoa opiskelijasta heti opintojen alussa. Siirtotiedot ja lomakkeet auttavat opettajia näkemään aiemmat tuen tarpeet. Käytössä on myös herätteitä, jotka kertovat opettajalle, jos opiskelijan tiedoissa näkyy merkkejä tuen tarpeesta.

Opettajan rooli

Opettajan ei tarvitse ratkaista kaikkea yksin. On tärkeää kysyä apua kollegoilta tai erityisopettajalta. Opettajan tehtävä on tukea opiskelua, ei toimia vanhempana tai terapeutina. Opettajan tulee huomata huoli ja ohjata opiskelija oikean avun piiriin.

Mielenterveyden haasteet

Mielenterveyden ongelmat näkyvät usein poissaoloina. Moni nuori jännittää ryhmässä olemista. Joillekin voidaan tehdä oma lukujärjestys, jos se helpottaa koulunkäyntiä. Tärkeää on tukea opiskelijaa käymään koulua, ei jäämään kotiin.

Mikä auttaa opiskelijaa etenemään?

Kun opiskelija kokee onnistuvansa, hänen halunsa opiskella vahvistuu. Jos motivaatio puuttuu, voidaan ensin tukea koulussa käymistä. Pienet onnistumiset voivat kasvattaa motivaatiota.

Mitä opettajan kannattaa muistaa?

Kohtaa opiskelija rohkeasti.

Puhu selkeästi ja suoraan.

Älä luota siihen, että kaikki on hyvin, jos kukaan ei pyydä apua.

Mene opiskelijan viereen ja kysy, miten voit auttaa.

Ole utelias ja tarkkaavainen.

Tee havaintoja siitä, miten opiskelija toimii eri tilanteissa.

Älä tee liian nopeita johtopäätöksiä.